

Tarih : 23.06.2020
Sayı : 2020 / 7
Konu : TCMB Tarafından Haftalık Veri Formuna İlişkin Sıkça Sorulan Sorular

Bilindiği üzere, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), yurt içinden ve yurt dışından sağlanan yabancı para nakdi krediler ile dövize endeksli kredilerinin toplamı ilgili hesap döneminin son iş günü itibarıyla 15 milyon ABD doları ve üstünde olan firmalardan, her haftanın son günü itibarıyla Tek Düzen Hesap Planı (THP) gereklerine uygun olarak hazırlanmış yasal mali tablo verilerinin YP ve TL ayrımında bildirimde bulunulmasını istemişti.

Bu defa, TCMB konuya ilişkin açıklamaların yer aldığı "Haftalık Veri Formuna İlişkin Sıkça Sorulan Sorular" yayını hazırlamış olup ekte yer almaktadır. Söz konusu sıkça sorulan sorulara aşağıda yer verilmiştir:

ÜÇ AYLIK DÖNEMLERDE TCMB SİSTEMİNE RAPOR BİLDİRİMİ YAPIYORUM. KURUMSAL İZLEME HAFTALIK VERİ FORMUNU DA RAPORLAMAM GEREKİYOR MU?

Haftalık veri formları, uygulanan para politikalarının bilançolar üzerindeki etkisini daha zamanlı takip edebilmek amacıyla 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu 44'üncü maddesine istinaden talep edilmektedir. Koronavirüs salgını nedeniyle içinde bulunduğumuz ekonomik koşullarda reel sektöre uygulanan finansal desteklerin etkin değerlendirilebilmesi açısından firma finansal tablolarının daha yüksek frekansta toplanmasında yarar görülmüştür. Bildirim yükümlülüğü olan firmaların çeyrek dönemlik bildirimlerine ilave olarak Haftalık Veri Formunu da raporlamaları gerekmektedir.

HAFTALIK VERİ FORMU HAZIRLAMAK İLAVE İŞ YÜKÜNE NEDEN OLUR MU?

Haftalık veri formu uygulanan para politikalarının bilançolar üzerindeki etkisini daha zamanlı takip edebilmek amacıyla 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu 44'üncü maddesine istinaden talep edilmekte ve bu formda raporlama yapılan her haftanın son günü itibarıyla belirli kalemlerin bakiyesi istenmektedir. Bu nedenle firmalardan mevcut muhasebe kayıtlarının haricinde bir hesaplama yapması beklenmemektedir.

Üç aylık formlardan farklı olarak formun hazırlanması TFRS ve BOBİ FRS'ye göre değil, Tek Düzen Hesap Planı ve Vergi Usul Kanununa göre yapılacaktır.

Formda sınırlı sayıda bilanço kalemi (çoğunluğu finansal nitelikte, 13 aktif ve 12 pasif kalemi) yer almakla birlikte bilanço ana toplam (Örneğin, aktif ve pasif toplamı) veya ara toplam (Örneğin, varlık toplamı) gibi ilave hesaplama yapılmasını gerektirecek kalemler yer almamaktadır. Bu nedenle firmalardan haftalık bilanço veya mizan hazırlaması beklenmemektedir. Ayrıca raporlama yapılan haftada zamanlama uyumsuzluğu nedeniyle hesaplama yapılamayan kalemlerin (Örneğin, stoklar, ticari alacaklar) bulunması durumunda ilgili kalemlere ilişkin en güncel bakiyeye formda yer verilmesi yeterli olacaktır.

HAFTALIK VERİ FORMUNDA YER ALAN TUTARLAR HAFTALIK DEĞİŞİM TUTARLARI MI YOKSA HESAP BAKİYELERİ Mİ OLMALIDIR?

Haftalık veri formunda talep edilen kalemlere ilişkin ilgili haftanın değişim tutarları değil, talep edilen kalemin raporlama haftası son günü itibarıyla mevcut bakiyenin (01.01.2020 – Raporlama haftasının son günü) yazılması gerekmektedir. Konuya ilişkin örneklere aşağıda yer verilmiştir:

Örnek 1

- 14.06.2020 tarihi itibarıyla işletmenin ABD Doları kasasında 100.000 ABD Doları mevcuttur.
- 17.06.2020 tarihinde işletme 100.000 ABD Doları almıştır.

Bu durumda 16.06.2020 tarihinde raporlanacak formda (14.06.2020 tarihi itibarıyla hazırlanan form) kasa hesabı için 100.000 ABD Doları, bir sonraki hafta 23.06.2020 tarihinde raporlanacak formda (21.06.2020 tarihi itibarıyla hazırlanan form) ise kasa hesabı için 200.000 ABD Doları raporlanacaktır.

Örnek 2

- 14.06.2020 tarihi itibarıyla işletmenin 50.000 Türk Lirası ticari borcu bulunmaktadır.
- 18.06.2020 tarihinde bu borcun 30.000 Türk Lirası kısmı ödenmiştir.

Bu durumda 16.06.2020 tarihinde raporlanacak formda (14.06.2020 tarihi itibarıyla hazırlanan form) ticari borçlar hesabı için 50.000 Türk Lirası, bir sonraki hafta 23.06.2020 tarihinde raporlanacak formda (21.06.2020 tarihi itibarıyla hazırlanan form) ise ticari borçlar hesabı için 20.000 Türk Lirası raporlanacaktır.

MUHASEBE SÜREÇLERİ AY İÇERİSİNDE DEVAMLILIK İŞLEMİNDE OLDUĞU İÇİN ÖNCEKİ HAFTALARDA RAPORLANAN HESAPLARIN BAKİYELERİNİ DEĞİŞTİREBİLECEK TÜRDEN BİR FATURA GİRİŞİ, VİRMAN, ÖDEME, FATURA DÜZENLEME VB. OLDUĞU ZAMAN İLK GÖNDERİLEN BİLGİLERDE GERİYE DÖNÜK DÜZELTME YAPILMALI MIDIR?

Formda yer alan hesap bakiyeleri haftalık olarak güncelleneceği için bu tür zamanlama uyumsuzluklarından kaynaklanan değişiklikler sonraki raporlamalarda hesap bakiyelerine yansımaktadır. Bu nedenle geriye yönelik bir düzenleme yapılması gerekmemektedir.

ABD DOLARI VE EURO DIŞINDAKİ DÖVİZ KURLARI CİNSİNDEN BAKİYELERİ NASIL RAPORLAYACAĞIM?

Haftalık formda talep edilen kalemlere ilişkin ABD Doları ve Euro dışında bakiyenizin bulunması halinde formda yer alan "Diğer Döviz Cinslerinin TL Karşılığı" sütununa ilgili tutarın TL karşılığının yazılması gerekmektedir.

HAFTALIK VERİ FORMUNDA TL CİNSİNDEN BAKİYELER RAPORLANACAK MI?

Haftalık formda talep edilen kalemlere ilişkin TL cinsinden bakiyelerin raporlanması gerekmektedir.

HAFTALIK VERİ FORMUNU NE ZAMAN GÖNDERMELİYİM?

Haftalık formlar raporlama yapılan haftanın bitiş tarihini takip eden Salı günü mesai bitimine kadar kurumsalizleme@tcmb.gov.tr adresine gönderilmelidir. Örneğin, 14.06.2020 tarihi itibarıyla hazırlanan form 16.06.2020 tarihi mesai bitimine kadar gönderilmelidir.

STOK SAYIMI, ALIM-SATIM FATURA KAYITLARI VB. İŞLEMLERİN PERİYODU HAFTALIK DEĞİLSE NE YAPMALIYIM?

Bazı işlemlerin kayda alınma veya hesaplanma süresi bir haftalık süreyi aşabilmektedir. Bu durumlarda raporlama yapılan her haftanın son günü itibarıyla ilgili kalemlerde mevcut olan en güncel bakiye forma yazılmalıdır. İlgili işlem kayda alındığında veya hesaplandığında, ilgili tutara bu tarihi (kayda alınma veya hesaplanmanın yapılma günü) içeren haftanın formunda yer verilmelidir. Ayrıca geçmiş formlarda güncelleme yapılması gerekmemektedir.

HAFTALIK VERİ FORMUNU HAZIRLAMAK İÇİN HAFTALIK BİLANÇO VE MİZAN HAZIRLAMALI MIYIM?

Haftalık veri formu içerisinde belirli bilanço kalemlerine yer verilmiş olup bilanço ana toplam (aktifpasif toplamı) veya ara toplamı (varlık-yükümlülük toplamları) gibi ilave hesaplama gerektirecek tutarlar istenmemektedir. Sadece talep edilen kalemlere ilişkin bakiye bilgisi istendiğinden haftalık bilanço veya mizan hazırlanması gerekmemektedir.

HAFTALIK VERİ FORMU HANGİ MUHASEBE KURALLARINA GÖRE HAZIRLAYACAĞIM?

Haftalık formun Tek Düzen Hesap planı ve Vergi Usul Kanunu kapsamında hazırlanması gerekmektedir. Form kapsamında yer alan finansal kalemler için reeskont veya tahakkuk işlemi yapılması talep edilmemektedir.

HAFTALIK VERİ FORMU BAĞIMSIZ DENETİME TABİ Mİ?

Haftalık veri formu bağımsız denetime tabi değildir.

HAFTALIK VERİ FORMUNU NASIL GÖNDERECEĞİM?

Haftalık veri formu doldurulduktan sonra formda yer alan raporlama yapılan hafta bilgisi menüden seçilerek form kaydedilecek ve raporlama haftasını takip eden Salı günü kurumsalizleme@tcmb.gov.tr Kurumsal İzleme Haftalık Veri Formuna ilişkin Sıkça Sorulan Sorular | Haziran 2020 adresine mail atılacaktır. Mailinize istinaden otomatik olarak vergi kimlik numarası, unvan ve raporlama haftası incelenerek raporlama kontrolleri gerçekleştirilecektir.

KUR BİLGİSİ ALANINA HANGİ KURU YAZACAĞIM?

Haftalık veri formunda yer alan "TL'ye Çevrim için Kullanılacak Döviz Kuru Değeri" alanına raporlama yapılan haftanın son günü geçerli olan USD ve EUR kuru yazılmalıdır. Raporlama haftasının son günü Pazar günü olduğu için bir önceki Cuma günü 15:30'da açıklanan kurlar dikkate alınmalıdır.

KAPSAMDA OLDUĞUMU NASIL DEĞERLENDİRECEĞİM?

1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 44'üncü maddesine dayanan Yönetmelik kapsamında yükümlülüğü bulunan firmalar haftalık veri formunu hazırlayacaktır.

Daha detaylı bilgi için Yönetmelik ve <https://www.tcmbveri.gov.tr/sss.html> adresine bakabilirsiniz.

HAFTALIK VERİ FORMUNUN HAZIRLANMAMASI DURUMUNDA BİR YAPTIRIM SÖZ KONUSU OLACAK MIDIR?

Haftalık veri formu 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 44'üncü maddesine istinaden talep edilmektedir. Bu çerçevede, anılan madde kapsamında istenilen bilgi ve belgeleri vermeyen, gerçeğe aykırı veren veya belirlenen usul ve esaslara aykırı olarak veren gerçek kişiler ile tüzel kişilerin görevli ve ilgilileri hakkında bin günden iki bin güne kadar adli para cezası uygulanacağı mezkûr kanunun 68'inci maddesinde belirtilmiştir.

HAFTALIK RAPORLAMALARDA HAFTALIK DÖNEMİN BİTİŞ TARİHİ YILLIK VE ÇEYREKLİK DÖNEMLERİN SON GÜNÜNE KARŞILIK GELMEMEKTEDİR. BU DURUMDA KONTROLLERİN HANGİ TARİHTE BİTEN MALİ TABLOLARDAN YAPILMASI GEREKMEKTEDİR?

Haftalık veri formu üç aylık veri formlarından farklı esaslara göre hazırlanan ve sınırlı kalemler içeren, firmaların güncel bilançolarına ilişkin bilgi sağlanmasını amaçlayan bir formdur. Bu farklılar nedeniyle diğer form ve tablolar ile arasında farklılıklar olabilecektir.

FORM İÇERİSİNDE YER ALAN KONTROLLERDE "KALEMİN DEĞERİNDEN EMİN MİSİNİZ?" İFADESİ ÇIKIYOR NE YAPMALIYIM?

Form içerisinde yer alan kontroller eksik ve hatalı raporlamalara karşı uyarı mahiyetinde olduğundan, yazılan tutarların doğruluğundan emin olduğunuz sürece ilgili kontrolün uyarısını dikkate almayınız.

Saygılarımızla...

Not : Bu sirküler bilgilendirme amaçlıdır. Sirkülerde yer alan konu ile ilgili olarak profesyonel bir danışmana başvurunuz.